

A Slolonel Dios D'a Viñaj MIQUEAS

Miqueas sb'i jun libro tic, yujto a slolonel Dios yalnac d'a viñaj Miqueas tz'ib'ab'ilcan d'ay. A viñaj Miqueas chi', schecab' Dios yaj viñ, cajan viñ d'a jun yune' choñab' ay d'a yol yic Judá d'a stiem-poal viñaj Isaías. Yojtac viñ sic'lab'il to jab'xoñej tiempo sjavi yoval sc'ol Dios d'a yib'añ eb' aj Judá, icha aj sjavi d'a yib'añ eb' aj Israel, yujto lajan smul eb' yed' eb' aj Israel chi'. Yuj chi' yalnac viñaj Miqueas chi' to ol javoc yaelal d'a yib'añ eb' aj Judá chi', yujto mañ vach'oc tas sc'ulej eb', tz'ixtaj eb' meb'a' yuj eb', yuj chi' ol ch'olb'itaj yaj eb'.

Palta ayic toxo ix ec' jun yaelal d'a yib'añ eb' anima chi', ol yac'anxi svach'c'olal Dios d'a yib'añ eb', yujto xajan eb' yuuj, nivan pax sc'ol d'a yib'añ eb'. A d'a capítulo 5 versículos 2-5, ata' syalcot yuj jun ac'um junc'olal ol javoc d'a yolyib'añq'uinal tic. A d'a scal eb' yiñtilalcan viñaj David, ata' ol checlajoc. Toxonton sic'b'ilel yuj Dios. A d'a choñab' Belén, ata' ol aljoc, xchi. Axo d'a capítulo 6 versículo 8, ata' syalcoti tastac ajnac yel yich slolon masanil eb' schecab' Dios.

A tas ol ja d'a yib'añ Samaria yed' Jerusalén

¹ A in Miqueas in tic, aj choñab' Moreset in. A d'a stiem-poal viñaj Jotam, viñaj Acáz yed' viñaj Ezequías, aton eb' viñ sreyal Judá, a Jehová ix ch'oxan vila' tas ol aj Samaria yed' Jerusalén. Yuj chi' ix valel icha tic:

- 2 E masanil ex vetchoñab', ab'ec juntzañ tic. Scham eyab'an e masanil cajan ex d'a yolyib'arıq'uinal tic. A Jehová Yajal, ato d'a stemplo yicñej yaji, ato ta' ol yalel masanil e chucal.
- 3 Ol elta Jehová b'aj cajan, ol b'eycot d'a schontac lum vitz.
- 4 Ol laj ulaxb'at lum vitz chi' d'a yalañ yoc Jehová chi', icha tz'aj yulaxb'at noc' chaq'uib' d'a cal c'ac'. Ol laj cot juyuljoc lum vitz chi' icha a' eluma' ayic ol jatq'ue lum nivac ac'lic.
- 5 Ol ujoc juntzañ tic, yujñej spital eb' yirñtilal viñaj Jacob, yuj mul d'a yol smacb'en Israel. ¿B'ajtil scheclaj spitalil eb' chi'? A d'a choñab' Samaria. ¿B'ajtil scheclaj yejmelal eb' aj Judá d'a scomon diosal? A d'a Jerusalén.
- 6 Yuj chi' syal Jehová icha tic: Ol in satel jun choñab' Samaria tic, toxoñej ol q'uecan b'ulan spojelal. Jacanxoñej ol ajcan icha b'aj syal yavchaj te' uva. Ato d'a yoltac ch'olan ol in yumcanem q'uen sq'uenal jun choñab' tic, ol checlajcanq'ueta cimientoyal yich.
- 7 Choc' ol ajcanb'at juntzañ yechel comon dios. Masanil juntzañ comon dios chi' ol in ñustz'aoc. A yed' q'uen tumin yic ajmulal, ata' b'ob'il, yuj chi' a d'a stojol ajmulal chi' ol ochixcan q'ueen, xchi Jehová.

A scusc'olal viñaj Miqueas

- 8 Yuj chi' tzin oc' yuj cusc'olal. B'eran in eli, malaj in xañab' ayochi tzin b'eyeq'ui. Toxoñej

tz'el vav icha junoc noc' oques, ma icha junoc noc' kujub'.

- 9 Yujto a yechen Samaria, mañxalaj yañal. Toxo ix yamchajpaxc'och Judá yuj yaelal chi', masanto sc'och d'a ti' choñab' Jerusalén, aton schoñab' eb' vetchoñab'.
- 10 Mañ eyal juntzañ tic d'a eb' cajan d'a Gat. Mocab' ex oc' d'a yichañ eb'. Ec'añec b'alb'on d'a cal pococ yuj e cusc'olal chi' d'a Bet-le-afra.1.10
- 11 A exxo cajan ex d'a Safir, ixiqueccan d'a ch'oc choñab'il, vach'chom b'eran ex eli. D'a q'uixveltaquil tzex ic'chajb'ati. Mañxo jab'oc tz'el'ta eb' cajan d'a Zaanán ex scolo'. Ay oq'uel d'a Bet-esel, mañxa mach ol och eyed'oc.
- 12 A eb' cajan d'a Marot, cumcon yec' eb' yab'an syail, smaclej eb' sjavi colval, palta toxo ix c'och yaelal chi' d'a ti' choñab' Jerusalén yuj Jehová.
- 13 A exxo cajan ex d'a Laquis, te pit ex icha eb' israel. A yuj e pital chi' ix och smul eb' aj Sion. Aq'uecoch noc' e chej te jelan sb'ey d'a carruaje yic oval.
- 14 Ex aj Moreset-gat, actejeccan e choñab' chi' d'a junelñej. A eb' sreyal Israel, nab'añej ix stañvej scolval eb' aj Aczib eb'.
- 15 Ix yalan Jehová icha tic: Ex cajan ex d'a Maresa, ol vac'och e choñab' chi' d'a yol sc'ab' eb'

1.10 1:10 A juntzañ choñab' sb'inaj d'a tic, a d'a yoltac b'e b'aj scot eb' soldado ajc'ol sjavi ul yac' oval d'a Jerusalén, ata' ay. Junjun juntzañ chi', ayañej yelc'och sb'i icha sjajil d'a hebreo.

ajc'ool. A eb' nivac yelc'och d'a scal eb' israel, ol b'at sc'ub'ejel sb'a eb' d'a yoltac q'uen rïaq'ueen d'a Adulam.

- 16 A exxo ex aj Jerusalén, joxequel xil e jolom yuj cuselal. Chacb'erinac ocab'xoñej tz'ajcan e jolom chi' icha sjolom noc' xulem, yujto a eb' eyuninal te xajanab'il eyuuj, ol ic'chajb'at eb' d'a ch'oc choñab'il, xchi Jehová.

2

Ob'iltac eb' ixtum meb'a'

- 1 Ob'iltac ol aj eb' ayec' d'a sat sch'at snaub'tañan tas chucal sc'ulej, axo sq'uiñib'i jun, sc'ulan eb' tas sna chi', yujto ayec' d'a yol sc'ab' eb' sc'ulani.
- 2 Tato syiloch sc'ol eb' d'a junoc luum, stoc'ñejec' eb'. Tato syiloch sc'ol eb' d'a junoc pat, syic'ñejec' eb'. Icha chi' tz'aj yixtaj eb' anima yed' yuninal yuj eb'.
- 3 Yuj chi' syal Jehová icha tic: A in tic, ay tas tzin na pax d'a e patic a ex tic. Ol vac'b'at junoc nivan yaelal d'a e cal, mañxo ol yalaj e colan e b'a. Mañxo ac'umtacoc ol aj e b'eyeq'ui, yujto sc'ualxo jun nivan yaelal.
- 4 A d'a jun c'ual chi', ol stz'ac b'itej b'it eb' anima meb'a' yuj ex sb'uchani. Ol yal eb' icha tic: A ticnaic, toxo ix oñ can d'a yalañ yuj eb' ajc'ool d'a junelñej. A co choñab', toxo ix q'uexvi yajal, mañxalaj mach syal scachvaji. A lum co luum, ix spuquec' lum eb' ajc'ol chi' d'a spatic, xcham eb' d'a sb'it chi', xchi Jehová.

⁵ Yuj e chucal chi' mañxa eyalan eyic d'a e macb'en d'a scal eb' schoñab' Jehová.

A eb' syaloch sb'a schecab'oc Dios

⁶ Ix yalan eb' anima d'ayin icha tic: Mañ al d'ayoñ to ol javoc yaelal d'a quib'añ. ¿Tocval ol javoc jun q'uixvelal chi' d'a quib'añ?

⁷ ¿Tocval catab'il schoñab' viñaj Jacob? ¿Tocval ix lajvi snivanc'olal Dios, yuj chi' icha chi' ol oñ yutej? ¿Tocval syac'cot yaelal Dios d'a yib'añ eb' tojol sb'eyb'al? xchi eb'.

⁸ Yuj chi' syal Jehová icha tic: A ex tic, tzex och ajc'olal d'a in choñab'. A eb' smeltzajcot d'a oval, sna eb' to mañxalaj tas ol ic'an eb', palta a exxo tic tzeyiq'uel spichul eb'.

⁹ Tze pechelta eb' ix ix d'a yoltac spat b'aj tza-lajc'olal yajeq'ui. Junelñej tzeyic'paxec' smacb'en eb' yune' eb' ix, ix vac'a'.

¹⁰ Q'ueañec vaan, ixiquec. Maxtzac yal tzex aj d'a tic, yujto mañ jantacoc chucal tze c'ulej d'a sat lum lum tic, yuj chi' toxo ix ixtaxel lum d'a junelñej.

¹¹ Tato ay junoc esalvum sjavi d'ayex, syalani to malaj tas ol javoc d'a eyib'añ, vach' ol ex ajoc, aton val jun chi' in checab' eyalani, xchi Jehová.

Syal Dios to ol scol schoñab'

¹² Syalanpax Dios icha tic: Ol ex in molb'ej e masanil ex yiñtilalcan viñaj Jacob, a ex ton aj Israel ex tzexto cani. Ol ex in molb'ej, icha tz'aj smolb'an noc' scanel junoc tañvum calnel d'a smacte'. Icha noc' calnel d'a junoc

ac'lic mañxo jantacoc yel yav tz'eq'ui, icha chi' ol aj yel eyav yuj tzalajc'olal.

- ¹³ B'ab'el in b'at in pojan b'e d'a eyichañ, a exxo tzac'an ex och vuuj. Axo eyel d'a sti' spuertail jun choñab' yic tzex el d'a libre, aton jun choñab' b'aj ix ex ic'jib'ati. A in Jehová in, e Reyál in, b'ab'el in b'at d'a eyichañ, xchi Jehová.

3

A lolonel tz'alchaj d'a spatic eb' yajal elc'um

- ¹ Ix lajvi chi' ix valani: Ex yajal choñab' Israel, ab'ec tas sval tic: Smoj val eyojtacanel tojola.
- ² Palta a ex tic tzeyajcanel tojolal, axoñej chucal tze xajanej. Ichaval to tzeyiq'uel stz'umal eb' quetchoñab', axoñej sb'aquil eb' scan jelan eyuuj.
- ³ Ichato pitzanto eb' quetchoñab' tze chianb'at eb', tzeyic'anel stz'umal eb', tze vac'chitan sb'aquil eb'. Lajan tzeyutej eb' icha noc' chib'ej tz'ac'jiem tajoc d'a yol chen.
- ⁴ Ay jun c'ual ol e c'an scolval Jehová, palta mañxo ol cotlaj q'uelan d'ayex. A d'a jun c'ual chi', ol b'at mican Jehová d'ayex yuj chucal tze c'ulej, xin chi.
- ⁵ A Jehová tz'alan yuj eb' syaloch sb'a schecab'oc, aton eb' scuchb'an choñab' d'a chucal: A eb' checab' chi', tato vach' tz'aj stupji eb', syal eb' to ay junc'olal. Palta tato ay eb' max ac'an tas syab'lej eb', syac' yovalil eb' d'a eb'. Yuj chi' sval yuj juntzañ eb' checab' chi' icha tic:

- 6 Ichato ol emcan c'u d'a eb', ol can eb' d'a scal q'uic'alq'uinal. Mañxa b'aq'uiñ ol yal eb' to ix ch'oxchaj tas yil eb'. Mañxo ol yal-laj yalan eb' tas ol ujoc b'aq'uiñ, xchi Jehová.
- 7 A juntzañ eb' checab' yed' juntzañ eb' naumel lolonel chi' yalani, mañxalaj ol aj yelc'och eb', numanxoñej ol ajcan eb', yujto malaj tas ol sch'ox Dios yil eb'.
- 8 A inxo pax tic, ayoch Yespíritu Jehová d'ayin, yuj chi' ay vip, snachajpaxel tojolal vuuj, yuj chi' tzin tec'b'ej in b'a valanoch jantac smul Israel d'a sat.
- 9 Ex yajalil Israel, ab'ec juntzañ tic: A ex tic tze patiquejel tojolal. Axo chucal tze c'ulej sq'uexuloc tojolal chi'.
- 10 Tze b'oq'ue Jerusalén, aton choñab' yic tzalan Sion yuj tas tzeyiq'uec' d'a eb' anima tze mac'chamoc yed' d'a juntzañ tas mañ tojoloc tze c'ulej.
- 11 A ex yajal ex choñab', max e b'olaj yaj eb' eyetan-imaíl d'a stojolal yuj e chaan tumin. Yed' ex sacerdote ex, tze c'an tumin d'a eb' anima tze c'ayb'ej. Añejtona' ex tzeyesejoch e b'a schecab'oc Dios, tzeyala' to ay tas sch'oxji eyila' yuj e chaan tumin. Ayoch Dios yipoc e c'ool eyalani, yuj chi' tzeyal icha tic: A Jehová ayoch qued'oc, yuj chi' malaj tas ol javoc d'a quib'añ, xe chi.
- 12 Yuj chi', eyuj a ex tic, a Jerusalén choñab' yic tzalan Sion, icha lum luum d'ocb'il yed' arado ol ajcanoc, toxoñej ol q'uecan b'ulan spojelal, axo d'a tzalan yic templo, vayumtac ol aj sq'uib'canq'ue te te' d'ay.

4

*A Jehová ol ac'an yajalil d'a slajvub' c'ual
(Is 2.2-4)*

- ¹ A d'a slajvub' c'ual, a jun tzalan b'aj ay stemplo Jehová, nivan ol aj yelc'ochi. A jun vitz chi', te chaañ ol aj steel d'a yichañ juntzañxo vitz. Ol javoc masanil juntzañxo nación d'ay.
- ² Mañ jantacoc sb'isul eb' anima d'a junjun nación ol laj alan d'ay junjun icha tic: Cotañec, coñ q'ueec d'a jolom vitz b'aj ay stemplo Jehová sDiosal viñaj Jacob yic tzoñ sc'ayb'ej d'a sb'eyb'al, yic ol co b'eyb'alej sb'eyb'al chi', xcham eb'. Yujto a d'a Sion, aton Jerusalén ol elta sc'ayb'ub'al Jehová, aton schecnab'il.
- ³ A Jehová ol ch'olb'itan yaj masanil nación. A' ol alan tas ol laj aj juntzañ nación chi', vach'chom najat ay. Yuj chi' ol sb'o q'uen yespada eb' d'a asaronal. Axo q'uen slanza eb' ol sb'o d'a jochlab' trigoal. Malaj junoc nación ol ac'an oval yed' junocxo. Mañxalaj mach ol c'ay d'a ac'oj oval.
- ⁴ A eb' anima, mañxalaj b'aj ol xiv eb'. Junjun mach ol yal yic'an yip d'a yalañ yeñul sc'ab' te' yuva yed' d'a yalañ yeñul sc'ab' te' yigo. A Jehová Yajal d'a Smasanil syac' sti' d'a jun tic.
- ⁵ Junjun nación sc'anab'ajan sdiosal yalani, añejtona' a oñ tic, ol co c'anab'ajej Jehová co Diosal d'a masanil tiempo.

Ol scolel schoñab' Jehová

- 6-7 A Jehová tz'alan icha tic: A d'a jun c'ual chi', ol in molb'ej in choñab', aton eb' toxo ix yab' syail vuj d'a ch'oc choñab'il, eb' coxo, eb' c'umb'inac, eb' sacleminac yaji yed' juntzañ eb' pitzanto ixto cani. Ol in b'oxi snación eb' chi', te nivan ol ajxoc yelc'ochi. A in Jehová in ol vac' yajalil d'a yib'añ in choñab' chi' d'a tzalan Sion d'a masanil q'uinal.
- 8 Ato d'a tzalan Sion yic Jerusalén ol in tañvej in choñab' icha junoc tañvum calnel. Axo Jerusalén tic, ol yac'xi yajalil d'a smacb'en b'aj yac'nac yajalil d'a peca', xchi Jehová.
- 9 A ticnaic ex aj Jerusalén, ¿tas yuj tz'el eyav icha junoc ix ix ayic sc'och sc'ual yalji yune'? ¿Tom malaj junoc rey b'aj ayex tic? ¿Tom mañxa junoc eb' ac'um razón d'a e cal?
- 10 Ex aj choñab' Sion, ab'ec syail, elocab' eyav yuj yaelal, icha val syaelal syab' junoc ix ix ayic tz'alji yune', yujto ol ex el d'a yol e choñab' tic. Ol b'at ex cajnajcan d'a caltac te'. Vach'chom ol ex c'ochñej masanto d'a Babilonia, palta ato ta' ol ex coljoquel yuj Jehová d'a yol sc'ab' eb' eyajc'ool.
- 11 A ticnaic, tziytum nación van sq'ue vaan ajc'olal d'a e patic, syalan eb' icha tic: Ol cac' val co gana quilan tas ol aj yixtaxb'at Sion tic, xchi eb'.
- 12 Palta a juntzañ nación chi', mañ yojtacoc eb' tas nab'il yuj Jehová. Mañ yojtacoc eb' tato ol molchajq'ue eb' yuuj icha smolchajb'at ixim trigo b'aj stec'chaji.
- 13 Ex aj Sion, q'ueañec vaan, teq'uequem juntzañ nación chi', yujto syal Jehová icha tic: A

in ol vac' eyip e tec'anem juntzañ naci6n chi', icha junoc mam vacax hierro sch'aac, axo yech stec'vi trigo nab'a bronce. Ol eyiq'uec' sb'eyumal juntzañ naci6n chi', yujto mañoc d'a stojolal ix ilchaj yuj eb', ol eyac'an d'ayin a in ton Yajal in d'a masanil yolyib'añq'uinal, xchi Jehová.

5

Ol ac'joc jun Sreyal Israel yuj Jehová

- ¹ Ex aj Sion, b'oecoch smuroal b'aj tze col e b'a, yujto ix javi oyan eb' ajc'ol d'a e patic. Ol smac' spac'ultac sti' viñ yajalil Israel eb' yed' te' jixc'ab' te'.
- ² A Jehová tz'alan icha tic: A choñab' Belén ay d'a Efrata, vach'chom yuneñej d'a scal choñab' d'a yol yic Judá, palta ata' ol cot jun ol vac'och yajalil d'a yib'añ in choñab' Israel. Ol cot d'a jun irñtilal aytaxon d'a peca', a jun ol ac'an yajalil chi', aytaxon yictax yichb'anil, xchi Jehová.
- ³ Axo ticnaic, ol yactejcán schoñab' Jehová d'a yol sc'ab' eb' ajc'ool, masanto ol aljoc jun yune' ix ix van stañvan yalji chi'. Ichato chi' ol meltzaj eb' sc'ab' yoc jun Yajal ic'b'ilcamb'at d'a ch'oc choñab'il chi', ol smolb'anxi sb'a eb' yed' eb' yetchoñab'.
- ⁴ A jun Rey chi', ol q'ue vaan yed' spoder yed' yopisio ac'b'il yuj Jehová yic stañvej schoñab', yic tz'aj eb' d'a junc'olal, yujto a jun Rey chi', nivan ol aj yelc'och d'a scal masanil naci6n b'aj slajvic'och yolyib'añq'uinal tic.

- 5 A jun Rey chi' ol ic'ancot junc'olal. Ayic ol javoc eb' aj Asiria d'a yol co nación tic, yic tz'och eb' d'a yoltac co cuartel, ol co checb'at ucvañ vajxacvañoc eb' yajal nivac yelc'ochi, yic syac' oval eb' yed' eb' aj Asiria chi'.
- 6 A eb' chi' yed' q'uen yespada eb' ol yac' ganar eb' aj Asiria chi', aton snación viñaj Nimrod. Ol oñ colchaj yuj jun cajalil d'a eb' aj Asiria chi', ayic ol c'axpajec'ta eb' d'a co mojon yic syic'anec' lum co luum eb' yalani.
- 7 A d'a jun tiempoal chi', a eb' yiñtilal viñaj Jacob ixto cani, yuj eb' ol ja vach'ilal d'a scal juntzañ nación, icha tz'aj yac'an yaxilal yal ac'val, ma yaxñab' d'a yib'añ añ añc'ultac syac'cot Jehová, mañoc eb' anima tz'ac'ancoti.
- 8 A eb' yiñtilal viñaj Jacob olto can chi', lajan ol aj eb' d'a scal juntzañ nación icha junoc noc' choj ay d'a scal noc' c'ultaquil noc', ma icha junoc noc' choj tz'och d'a scal junoc ñilañ noc' calnel. Ayic tz'och noc' d'a scal noc' calnel chi', syamancot noc' scotac tzilchitanb'at noc'. Mañxa junoc mach syal scolanel noc'.
- 9 Ex yiñtilal viñaj Jacob, icha chi' ol aj eyac'an ganar eb' eyajc'ool, ol e satanel eb'.
- 10 Ex vetisraelal, a Jehová tz'alan icha tic d'ayex: A d'a jun c'ual chi', ol in mac'cham noc' e chej, ol in satanel e carruaje yic oval.
- 11 A e choñab' ayoch smuroal yed' e cuartel ol in satel d'a junelñej.
- 12 Ol in satanel eb' ajb'aal d'a e cal. Mañxo junoc eb' ajchum ol vac'can d'a e cal chi'.

- 13 Ol in satel juntzañ e comon dios yed' q'uen q'ueen b'aj tzex lesalvi, yic mañxo ol ex och ejmelal d'a juntzañ tas tze b'o e diosaloc chi'.
- 14 Ol in toc'q'ueta masanil te te' b'aj tzex och ejmelal, ol in satanel e choñab' b'aj tzeyac' e silab' d'a juntzañ comon dios.
- 15 Yed' val yoval in c'ool ol in pactzitej d'a juntzañ nación max in c'anab'ajan jab'oc, xchi Jehová.

6

Syac' yovalil Dios tas chuc sc'ulej Israel

- 1 Ex vetisraelal, scham val eyab'an tas schec Jehová vala'.
Mamin Jehová, yamoch alan smul choñab' Israel d'a yichañ lum jolomtac vitz, yab'ocab' a jaj lum tzalquixtac.
- 2 Yab'ocab' lum jolomtac vitz yed' yich lum luum to ol al smul a choñab' Israel, ol ac'an oval yed'oc.
- 3 Ex vetisraelal, scham val eyab'an tas syal Jehová. A' tz'alan icha tic: Tac'vañec d'ayin ex in choñab'. ¿Tas ix aj ex vixtani, ma tas ix ex vutej?
- 4 Ina a in vic'naquelta eb' e mam eyicham d'a Egipto. In colannac eb' b'aj ayoch checab'vumal chi'. A in in checnacb'at viñaj Moisés, viñaj Aarón yed' ix María, aton eb' cuchb'annac eb'.
- 5 Ex in choñab', naeccoti tas chucal snanac viñaj Balac sreyal Moab d'a yib'añ eb' e mam eyicham chi'. Naecpaxcoti tas yutejnac viñaj Balaam yuninal viñaj Beor spacani.

Naecpaxcoti tas ujinac d'a scal Sitim yed' Gilgal. Tze naanpaxcoti tastac vutejnac ex in colani, xchi Jehová.

A tas snib'ej Jehová d'a eb' schoñab'

- ⁶ Sc'anb'ej eb' israel icha tic: ¿Tas ol cac' d'a Jehová Dios Axoñej Ochi, ayic ol oñ och ejmelal d'ay? ¿Ol am oñ och d'a yichañ yed' noc' calnel jun ab'il sq'uinal yic sco ñustz'a noc' silab'il?
- ⁷ ¿Ol am tzalajb'oc sc'ol Jehová, tato scac' junoc mil noc' ch'ac calnel silab'il d'ay yed' lajuñeoc mil ch'ub' aceite? ¿Tom stzalaj pax sc'ol tato scac' co b'ab'el unin d'ay silab'il yuj co chucal? xchi eb'.
- ⁸ Ex vetchoñab', toxo ix yal Jehová tas vach' d'a sat yed' tas snib'ej d'ayoñ, aton juntzañ tic: Tojol scutej co b'a, sco xajanej eb' quetanimail. Emnaquilal scutej co b'a d'a co Diosal.
- ⁹ A Jehová tz'alan d'a schoñab' icha tic: A mach d'a emnaquilal scham yab'an tas vala', te ay pensar. Jaocab' e pensar yuj eyaelal, ayocab' velc'och d'a yol e sat, a inton svac'och eyaelal chi'.
- ¹⁰ ¿Tom ol b'at satc'olal vuuj tas molanec' d'a spat eb' chuc, aton b'eyumal ix yic' eb' d'a chucalil yed' pax juntzañ echlab' mañ tz'acanoc yajb'il vuuj?
- ¹¹ ¿Tas ol aj vac'an nivanc'olal d'a yib'añ juntzañ anima tic, yujto a echlab' mañ tz'acanoc sc'an eb'?
- ¹² A juntzañ eb' b'eyum d'a scal choñab' tic, elc'um eb', ixtum anima eb', esalvumñej eb' smasanil.

- 13 Yuj chi' ol vac'och eyaelal. Ol ex in satel yuj e mul.
- 14 Ol ex vaoc, palta mañ ol ex b'ud'joclay, ol ochřej e vejel. Mañ jantacoc sat eyavb'en ol e molb'ej, palta mañ ol eyil-laj b'aj ol c'ochoc. Tato ay b'aj ol ilchaj jab'oc tas eyuuj, axo d'a scal oval ol vac' lajvoquel d'ayex.
- 15 Ol ex avvoc, palta malaj jab'oc tas ol eyic'a'. Ol e teq'uel yal sat te' eyolivo, palta mañoc exlaj ol e c'an jab'oc yaceital te'. Ol e teq'uel yal sat te' eyuva, palta mañoc exlaj ol eyuc' svinoal.
- 16 Yujto a schucal b'eyb'al viñaj Omri tze c'anab'ajej. A schucal b'eyb'al viñaj Acab tze b'eyb'alej. Yuj chi' ol vac'b'at yaelal yed' b'uchval lolonel d'a eyib'añ. Icha chi' ol aj e q'uixvi d'a yichañ eb' in choñab' tzin c'anab'ajan d'a val yel, xchi Jehová.

7

A schucal choñab' Israel

- 1 Yuj chi', ix valanxi icha tic: Ay... Ob'iltac in. Lajan in icha eb' tz'ec' sayoj sat uva, ma sayoj sat higo yic slo'o ayic toxo ix lajviec' sat avb'en. Mañxalaj junoc te' sat nib'ab'il tz'ilchaji.
- 2 Icha chi' vaji, yujto mañxa junoc anima vach', ma tojol spensar d'a yichañ Dios tz'ilchaj vuuj. Axoñej mac'ojcham anima sc'ulej eb'. Syac'lajem syaalil eb' junjun.
- 3 Cuchb'um eb' d'a eb' sc'ulan chucal. A eb' yajal yed' eb' juez, sc'an tumin eb' d'a elc'altac d'a eb' tz'och smul d'a yetanimail. A eb' nivac yelc'ochi, a tas sja d'a spensar eb', a chi'

syal eb' d'a eb' yajal chi', yuj chi' lajan tz'aj
spensar eb' tas syutej yixtan eb' yetanimail
chi'.

⁴ A eb' vach'tacto d'a scal eb', lajan eb' icha te'
q'uiix. A eb' tojoltacto val tas sc'ulej, lajan
eb' icha te' chac q'uiix. Palta, lac'anxo sjavi
sc'ual yic ol ac'chajcot yaelal d'a yib'añ eb',
icha ix aj yalanel eb' schecab' Dios. Axoñej
somic'olal ol javoc d'a scal eb'.

⁵ Yuj chi' ex vetchoñab', mocab' eyac'och tas syal
eb' ay d'a e lac'anil d'a e c'ool, mañ eyac'och
junoc eyamigo yipoc e c'ool. Scham e naan
tas tzeyal yed' ix eyetb'eyum.

⁶ Yujto a eb' uninab'il, spatiquejcanel smam eb'. A
eb' ix uneab'il, spitej sb'a eb' ix d'a snun. A
eb' ix alib'al, tz'och eb' ix ajc'olal d'a eb' ix
yalib'. A eb' junñej yaj d'a yol spat, tz'och eb'
ajc'olal d'ay junjun.

⁷ Palta a inxo pax tic, a Jehová ayoch yipoc in
c'ool. Añej Dios in Columal yipc'olal yaj
vuuj, yujto syab' tas svala'.

A Jehová ol colvaj d'a eb' israel

⁸ A ex ajc'ool eyajoch d'ayoñ, mañ ex tzalaj yuj
tas tzoñ ic'ani. Vach'chom tzoñ telvi, palta
ol oñ q'uex vaan. Vach'chom tzoymaj
q'uic'alq'uinal d'a co patic, palta a Jehová
saquilq'uinal yaj d'ayoñ.

⁹ Ix och co mul d'a Jehová, yuj chi' ol cac' techaj
yoval sc'ool, masanto yic ol oñ sch'olb'itej,
axo oñ stojolb'itan chi'. A Jehová ol yac'
quil saquilq'uinal, ol quila' tas ol oñ yutej
scolaneli.

- 10 Ex cajc'ool, ol ac'joc pax jun tic eyila', toxoñej ol ex te q'uixvocan yuuj. A ex tic, tzeyal d'ayoñ icha tic: ¿B'ajtil ay Jehová e Diosal chi'? xe chi. Palta a ticnaic ol quil val e telvi, ol ex co tec'ub'tañej icha val stec'ji lum soc'om d'a yoltac b'e.
- 11 Ex vetchoñab' aj Jerusalén, van sc'och sc'ual yic ol b'ochajxiq'ue smuroal co choñab', yic ol nivanb'oc co macb'en.
- 12 Yujto van sja sc'ual sjavi juntzañ anima d'ayoñ, aton eb' scot d'a masanil nación. Ol cot eb' d'a Asiria d'a sti' a' nivan Éufrates, ol cotpax eb' d'a Egipto d'a sti' a' Nilo. Ol laj cot eb' ay d'a sc'axepal a' mar yed' eb' ay d'a tzalquixtac d'a najat.
- 13 A yuj smul eb' anima d'a juntzañ nación chi', tz'inan lumxoñej ol ajcan lum smacb'en eb'.
- 14 Mamin Jehová, tañvej oñ a oñ a choñab' oñ sic'b'il oñ el uuj, icha noc' calnel aycañ d'a caltac te', a d'a najat d'a spatíc yichañ noc' ay val añ yax añc'ultac. Ic'oñb'at icha utejñac oñ d'a peca', ic'oñb'at b'aj vach' tzoñ aj icha noc' calnel te vach' b'aj sva d'a Basán yed' d'a Galaad.
- 15 Ch'ox quil tas satub'tac icha a c'ulejñac ayic ic'annaquelta eb' co mam quicham d'a Egipto.
- 16 Icha chi', ol yil juntzañ nación, ol q'uixvocan eb', vach'chom nivac yelc'och eb', palta ol sat sc'ol eb', mañxalaj tas ol yal eb', icha eb' chacañ ol ajcan eb'.
- 17 Toxoñej ol sjachec' sb'a eb' yuj xivc'olal d'a scal lum pococ icha noc' chan. Van xiv eb' ol elta

eb' d'a scuartel. Ach Jehová co Diosal, ol xiv eb' d'ayach.

Tz'ac'ji lajvoc smul choňab' Israel yuj Dios

- ¹⁸ Ach co Diosal, malaj junoc dios lajan ed'oc, yujto a ach tic, tzac' lajvoc smul eb' a choňab' tzato cani, tzac'anpax nivanc'olal spitalil eb'. Maň ayocňejec' yoval a c'ol d'a junelňej, yujto tzach tzalaj a ch'oxan a vach'c'olal d'ayoň.
- ¹⁹ Ol oc'xi a c'ol d'ayoň. Ichato ol a mucanem co mul. Ichato ol a yumcanb'at co chucal d'a sjulal yich a' mar.
- ²⁰ Mamin, ayocab'ňej a vach'c'olal, tzoň a xajanejňej icha ajnac ac'ancan a ti' d'a peca' d'a eb' co mam quicham, aton viňaj Abraham yed' viňaj Jacob.

A Ch'an Biblia D'a Chuj San Mateo
The Holy Bible in the Chuj San Mateo language of
Guatemala

La Santa Biblia en Chuj de San Mateo Ixtatán

copyright © 2007 Sociedad Bíblica de Guatemala

Language: Chuj de San Mateo Ixtatán (Chuj)

Dialect: Ixtatán

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

43e98fca-30dd-583b-b172-dc26d705ee90